

Üstökösök

Brorsen – Metcalf (1989o)

Ezt az üstököszt elsőként Theodor Brorsen fedezte fel 1847. július 20-án hajnalban, az alfa Ari mellett. Ekkor az üstökös 9^m -s volt. Augusztus végére már $1/4$ fok hosszú csóvát eresztett. Sajnos szeptember elejére eltűnt a megfigyelők szeme elől. Néhányan megpróbálkoztak a mindössze hat heti megfigyelési adatok alapján a pályaszámítással. A periódust 70–80 évre becsülték. A legjobbnak Heinrich d'Arrest 75 éves adata látszott, így a visszatarterést 1922-re várták. Joel Metcalf amerikai miniszter és amatőr csillagász 1919-ben új üstököszt fedezett fel, amely Brorsen üstökösének bizonyult. Szeptemberben $0,2$ Cs. E.-re haladt el a Föld mellett, fényessége elérte az 5^m -t. Ekkor fotografikusan 12 fok hosszú csóvát észleltek. Az akkori megfigyelések alapján új pályaszámítás készült. Ez alapján periódusa 70 évnél adódott. Visszatérését ez év szeptemberére várták. Az év elejétől megkezdődött az üstökös keresése, de egészen július elejéig senkinek sem sikerült megtalálni. Végül a Palomar-hegyi Observatóriumban E. Helin egy 46 cm-es Schmidt-távcsővel sikerrel járt és megtalálta a már elveszettnek gondolt üstököszt. A nem gravitációs erők hatása miatt a számított perihélium időpont két héttel eltolódott és ez $15,6$ fokos eltérést okozott a számított pozíciótól. Az üstökös ekkor már elérte a 10^m -s fényességet. Az első magyar észlelések július végén készültek.

Észlelő	Észlelés	Műszer
Császár Tibor (Pécs)	fotó	2,8/200
Jónás Károly (Budapest)	5	15T
Kocsis Antal (Balatonkenese)	5	7x50B, 10L
Mizser Attila (Budapest)	2	10x50B
Papp Sándor (Kecskemét)	1	15 T
Steiner András (Budapest)	fotó	8/500
Szabó Sándor (Bóly)	3	7x50B, 20T
Szarka Levente (Kecskemét)	1	15 T
Szauer Ágoston (Pápa)	4+fotó	4/200, 11L
Szutor Péter (Kötcese)	fotó	2,8/180, 25T
Zalezsák Tamás (Pécs)	4	10x50B

Összesen 11 észlelő 24 megfigyelést és 12 fotót küldött be. Sajnos az észlelések nagy része augusztus első két hetében készült, köszönhetően a rendkívül rossz időjárásnak. Eddig szeptember elejéről egy megfigyelés érkezett. Az észlelések alapján az üstökös fényessége elmaradt az előrejelzettől. A hónap elején $7,5^m$ volt összfényessége, és egy jól látható 9^m -s csillagszerű magról és kissé elliptikus kómáról számoltak be az észlelők. Szinte mindenki megemlítette az üstökös gyors mozgását. Az üstökös tovább fényesedett; augusztus közepére elérte a $6,5^m$ – $7,0^m$ -t. Továbbra sem látszott csóva. Az egyetlen szeptember 4-i megfigyelés egy $1/2$ fok hosszú vékony csóváról számol be 6^m -s összfényesség mellett. Ez az észlelés már a hajnali pirkadatban készült. Az üstökös perihéliuma után sajnos sokáig együtt mozog a Nappal, így a számítások szerint 12^m -s lesz, mire újra megfigyelhető helyzetbe kerül.